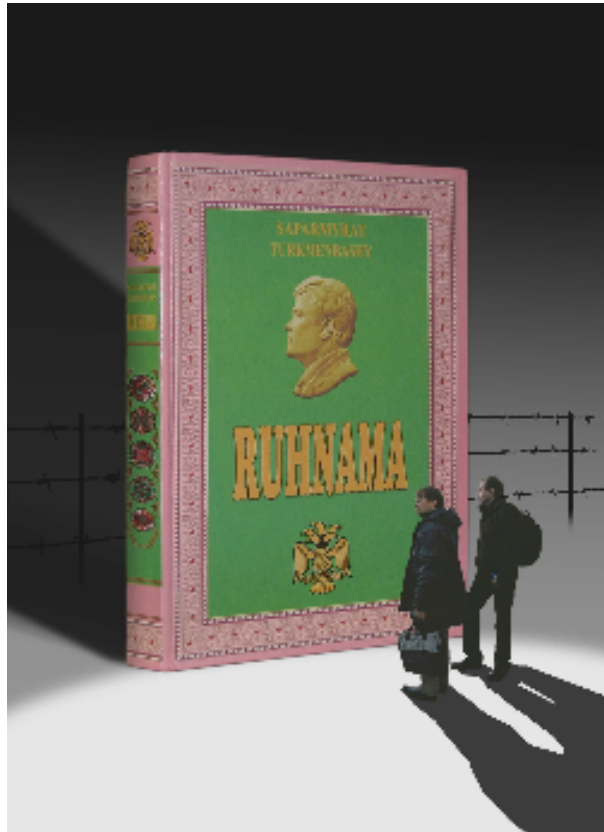

PYHÄN KIRJAN VARJO

elokuvan lehdistömateriaali

www.shadowoftheholybook.com

www.freedomforsale.org

Miksi jotkut maailman merkittävimmät kansainväliset yritykset kääntävät absurdin turkmenistanilaisen propagandakirjan omalle kielelleen?

Pyhän kirjan varjo paljastaa kansainvälisten yritysten moraalittomuuden niiden tehdessä yhteistyötä öljy- ja kaasurikkaan Turkmenistanin diktatuurin kanssa auttaen samalla kätkemään maan ihmisoikeus- ja sananvapausloukkauksia – Kaikki tämä yrityksen hyödyn ja ahneuden nimissä.

PYHÄN KIRJAN VARJO - MEDIATIEDOT

Arto Halosen uusi dokumenttielokuva *Pyhän kirjan varjo* sai maailman ensi-iltansa alansa merkittävimpänä pidetyllä Amsterdamin IDFA dokumenttielokuvafestivaalilla 22.11-2.12.2007. Elokuva oli mukana festivaalin *Joris Ivens* pääkilpailusarjassa, johon valittiin 16 elokuvaa 2600 tarjotusta.

Sittemmin elokuva on valittu jo yli 60 elokuvafestivaalille ympäri maailmaa, monet arvostetuimmat kuten Toronton Hot Docs ja Seattle International Film Festival mukaanlukien. Maaliskuussa 2008 Thessalonikin dokumenttielokuvafestivaali palkitsi Arto Halosen yhtenä tämän hetken merkittävimmistä uuden sukupolven dokumentintekijöistä. *Pyhän kirjan varjo* puolestaan sai Valtion elokuvataidetoimikunnan laatutukipalkinnon vuonna 2008, tuomariston erikoispalkinnon (Jury Special Prize) Batumin kansainvälisillä elokuvafestivaaleilla Georgiassa, ja parhaan elokuvan yleisöpalkinnon (PTS Audience Choice Award) Taiwanin kansainvälisillä dokumenttielokuvafestivaaleilla. Elokuva myös nominoitiin Euroopan elokuva-akatemian Prix ARTE 2008 dokumenttielokuvapalkinnon saajaksi.

Pyhän kirjan varjo on yksi kaikkien aikojen laajimman kansainvälisen levityksen saaneista suomalaisista dokumenttielokuvista. Muun muassa Yhdysvalloissa yksikään suomalainen dokumenttielokuva ei ole saanut osakseen yhtä laajaa levitystä. Yksi elokuvan päärahoittajista on yhdysvaltalainen ITVS (The Independent Television Service), jonka kautta elokuva esitetään mm. laadukkaalla Sundance TV-kanavalla. Elokvateatteri- ja TV-levityksen ohella elokuvasta julkaistaan Yhdysvalloissa DVD, joka suunnataan myös opetuskäyttöön. Yhdysvaltojen lisäksi elokuvaa on myyty elokuvateatteri- ja TV-levitykseen jo lähes 20 maahan; Ranska, Saksa, Kanada, Ruotsi, Tanska ja Sveitsi mukaanlukien. Saksassa elokuva saa teatterilevityksen lisäksi TV-levityksen maineikkaalla ZDF/ARTE kanavalla.

Elokuvan kansainvälisestä elokuvateatteri- ja TV-levityksestä vastaa menestynyt kanadalainen Films Transit International Inc. Suomessa *Pyhän kirjan varjo* aloitti elokuvateatterilevityksessä 29.2.2008. Levityksestä vastaa FS-Film Oy.

Pyhän kirjan varjo on saanut aikaan myös merkittävää yhteiskunnallista keskustelua. Esille nousseiden teemojen vuoksi mm. Suomen ulkoministeriö on asettanut toimikunnan tutkimaan suomalaisten yritysten yhteiskuntavastuuta ihmisoikeuksia polkevista maissa. Elokuvaan liittyvän vahvan kiinnostuksen vuoksi Like kustantamo julkaisi 24.10.2008 elokuvan tarinaan liittyvän samannimisen, Kevin Frazierin ja Arto Halosen kirjoittaman kirjan. Kirja julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Elokvasta julkaistiin samalla myös DVD.

TEKNISET TIEDOT

Teatteriensi-ilta: 29.2.2008

Kopiomäärä: 2

Esitysformaatti: 35mm

Kesto: 94 min

Kuvaukset: kevät 2005 – kesä 2007

Elokuvan kotisivut: www.shadowofthehollybook.com

Elokuvaan liittyvät ihmisoikeussivustot: www.freedomforsale.org

Lisätiedot / haastattelupyynnöt:

Art Films production AFP Oy

Puh: 09-4159 3640

www.artfilmsproduction.com / info@artfilms.inet.fi

Levittäjä Suomessa:

FS Film Oy

Puh: 0207-300460

www.fs-film.fi

Lehdistömateriaalit:

www.fs-film.fi

PRESSI

Tunnus: Valo-kuvat, Salasana: Lehdisto

Pressikuvat myös: www.shadowofthehollybook.com/press.html

ITVS: www.itvs.org

Amsterdamin dokumenttielokuvafestivaali: www.idfa.nl

ARTO HALOSEN PALKINTOSEREMONIA KREIKASSA, THESSALONIKISSA.

http://www.tsouflidis.gr/?page_id=14&album=7&gallery=244

<http://www.artfilmsproduction.com/englishpages.html>

TEKIJÄ- JA TUOTANTOTIEDOT:

Ohjaus: Arto Halonen

Käsikirjoitus: Arto Halonen, Kevin Frazier

Leikkaus: Samu Heikkilä

Äänisuunnittelu: Martti Turunen, Samu Heikkilä

Säveltäjä: Timo Peltola

Esiintyjät:

Arto Halonen

Kevin Frazier

Markku Visapää

Kaius Niemi

Ali Karagöz

Avdy Kuliev

Murad Aliev

David Garcia

Farid Tuhbatullin

Ruslan Tuhbatullin

Boris Shikmuradov Jr.

Erika Dailey

Levittäjä ulkomailla: Films Transit International Inc.

www.filmstransit.com

YHTEISTUOTTAJAT

Dschoint Ventschr Filmproduktion/Switzerland

Kamoli Films/Denmark

YHTEISTYÖSSÄ

ITVS International (Yhdysvallat)

YLE TV2 Dokumenttiprojekti

TV 2 Danmark (Tanska)

Schweizer Fernsehen (Sveitsi)

Télévision Suisse Romande (TSR) (Sveitsi)

Radiotelevisione Svizzera di lingua italiana (TSI) (Sveitsi)

SRG SSR idée Suisse (Sveitsi)

MDR (Saksa)

TUOTANTOTUKI

Suomen Elokuvasäätiö

Media Programme of the European Union

Audiovisuaalisen Kulttuurin Edistämiskeskus

Nordisk Film & TV Fond

Ulkoministeriön kehityspoliittinen osasto

TUOTANTOYHTIÖ

Art Films production AFP Oy

www.artfilmsproduction.com

SYNOPSIS

Miksi jotkut maailman merkittävimmät kansainväliset yritykset kääntävät absurdin ulkomaisen kirjan omalle kielelleen ja yrittävät kätkeä tavoitteensa ja keskustelun Keski-Aasiassa sijaitsevan Turkmenistanin ihmisoikeus- ja sananvapausloukkauksista?

PYHÄN KIRJAN VARJO on tutkimusmatka Turkmenistanin vakaviin ihmisoikeus- ja sananvapausloukkauksiin sekä diktatuuriin jota näkymättömästi isot kansainväliset yritykset pitävät pystyssä tukemalla Turkmenistanin diktaattorin kirjoittamaa *Ruhnama*-propagandakirjaa, päästen näin multimiljoonadollaridiileihin öljy- ja kaasu-rikkaan Turkmenistanin kanssa.

Elokuvassa seurataan lakimies/toimittaja *Kevin Frazierin* sekä elokuvaohjaaja *Arto Halosen* mukana Turkmenistanista Eurooppaan ja aina Yhdysvaltoihin asti, kun elokuvantekijät jäljittävät ja tutkivat Turkmenistanissa operoivia yhtiöitä, jotka ovat käännättäneet *Ruhnama*-kirjan omille kielilleen ja tukeneet absurdein keinoin Turkmenistanin diktatuuria.

Elokuva peilaa myös Turkmenistanin tilaa, *Ruhnaman* vaikutusta sekä yritysten moraalialia toisinajattelijoiden sekä poliittisten pakolaisten kautta, joista useat ovat joutuneet Turkmenistanin hallinnon organisoiman vainon, kidutusten ja murhayritysten kohteeksi.

Turkmenistan omaa yhden maailman suurimmista kaasu- ja öljyvarannoista, mikä on lisännyt kansainvälisten yritysten ahneutta ja häikäilemättömyyttä alueella tapahtuvissa operaatioissaan. Tunnetut yritykset, kuten DaimlerChrysler, Siemens, Bouygues ja Caterpillar ylistävät ja tukevat *Ruhnama*-kirjaa, joka samaan aikaan on tuhonnut Turkmenistanin koulutusjärjestelmän ja muodostunut diktatuurin keskiöksi. Elokuvantekijät peräävät yritysten vastuuta ja yritykset välttelevät ja pakoilevat – kunnes lopulta pari yritysjohtajaa on valmiita puhumaan ja ottamaan teoistaan vastuuta.

Elokuva on kertomus myös diktatuurista ja diktatuurisen perinnön siirtymisestä valtiaalta toiselle. *Ruhnama*-kirjan luoneen *Saparmurat Nijazovin* yllättävän kuoleman jälkeen valta siirtyi Turkmenistanissa *Gurbanguly Berdymammedoville*. Hän on tehnyt maahan näennäismuutoksia, mutta länsimaille suunnatuista, demokratisoitumiseen viittaavista puheistaan huolimatta ihmisoikeus- ja sananvapausloukkausten suhteen kaikki on säilynyt ennallaan. Berdymammedov on myös ylistänyt *Ruhnamaa*, ja käyttänyt sitä valtansa pönkittämiseksi. Siten kansainväliset yritykset käyttävät edelleen samoja *Nijazovin* aikana kehitettyjä keinoja miellyttääkseen uutta hallitsijaa. Pyhän kirjan varjo siis lankeaa yllemme vielä *Nijazovin* haudankin takaa.

TAUSTAA TURKMENISTANISTA

Turkmenistan on vanha neuvostotasavalta. Se oli Neuvostoliiton romahdukseen saakka suurvallan takapiha, josta Moskova pumppasi öljyä ja kaasua koko maan tarpeisiin. Kaspianmeren rannalla, Keski-Aasian läntisessä kolkassa sijaitseva alue itsenäistyi vuonna 1991 eli samaan aikaan kuin muutkin vanhan Neuvostoliiton reunatasavallat. Kun Baltian maat alkoivat rakentaa demokratiaa, Turkmenistanissa ja muissa Keski-Aasian entisissä neuvostotasavalloissa vallan ottivat voimakkaat yksivaltaiset presidentit. Turkmenistan sulkeutui kuoreensa. **Saparmurat Nijazov** hallitsi Turkmenistanissa maan itsenäistymisestä lähtien, kunnes kuoli yllättäin 21. joulukuuta 2006.

Turkmenistanin presidentin *Nijazovin* henkilöpalvonta oli poikkeusellisen mahtipontista. Uudeksi presidentiksi valittiin *Nijazovin* aiempi ministeri ja poliittinen tukija **Gurbanguly Berdymuhammedov**, joka on nopeasti vahvistanut omaa henkilökulttiaan. *Berdymuhammedov* on jatkanut myös *Nijazovin* luomaa propagandista *Ruhnama*-perinnettä, ja yritykset ovatkin jatkaneet kirjan kääntämistä omille kielilleen bisnesmahdollisuuksien toivossa. Ihmisoikeusjärjestöjen mukaan (mm. International Human Rights Watch) Turkmenistanilaisten ihmis- ja sananvapausoikeuksia rikotaan jatkuvasti törkeällä tavalla.

Presidentinvaalit järjestettiin 11.2.2007. Ne olivat ensimmäiset vaalit Turkmenistanissa, joissa oli ehdolla enemmän kuin yksi ehdokas. Kuitenkin kaikki kuusi ehdokasta edustivat samaa puoluetta, eikä oppositio saanut omaa edustajaansa ehdolle. Perustuslakiin tehdyn muutoksen nojalla vaalitaistoon sai osallistua myös vt. presidentti *Berdymuhammedov*, joka valittiinkin presidentiksi lähes 90 % äänisaaliilla.

Berdymuhammedov teki vaalikampanjansa aikana lukuisia lupauksia mm. kansalaisyhteiskunnan parantamisen suhteen. Opposition edustajien sekä ulkopuolisten tarkkailijoiden mukaan *Berdymuhammedovin* muutokset ovat jääneet kosmeettisiksi – Media-maailmaa liehitteleviksi. Todellisia muutoksia ihmisoikeuksien ja sananvapauksien parantamiseksi ei ole kuitenkaan tapahtunut. *Reporters without borders* –järjestö on jo vuosia luokitellut Turkmenistanin sananvapausatilanteen maailman kolmen huonoimman maan joukkoon yhdessä Pohjois-Korean ja Eritrean kanssa. Näin myös edelleen *Berdymuhammedovin* aikakaudella.

Turkmenistan on yksi maailman merkittävimmistä kaasun ja öljyn tuottajista. *Berdymuhammedov* vahvasti vast’ikään kauppasuhteitaan Venäjän kanssa solmimalla *Vladimir Putinin* kanssa uuden sopimuksen Venäjälle kulkevasta toisesta kaasuputkesta. Turkmeenien kaasulla on tärkeä rooli Venäjän suurimman yhtiön Gazpromin liiketoiminnassa.

FAKTA TURKMENISTANISTA

Pinta-ala: 488 100 km²

Väkiluku: 5,5 miljoonaa; väestötiheys 14 henkeä/km²

Työttömyysaste: 60 %

Luonnonvarat: kaasu, öljy, hiili, rikki, suola

Merkittävimmät vientituotteet: maakaasu, öljy, puuvilla, vehnä, tekstiilituotteet

Tärkeimmät tuontituotteet: koneet, laitteet ja kuljetusvälineet (75 %), kemianteollisuuden tuotteet, lääkkeet, vaatteet, elintarvikkeet

Tärkeimmät kauppakumppanit: Venäjä, Ukraina, Turkki, Saksa

Suomen kauppa: Vuonna 2006 Suomen viennin arvo oli 5,0 milj. euroa ja se kasvoi 54,4 % edellisvuodesta. Tuonti Turkmenistanista Suomeen oli arvoltaan 261 400 euroa (+38,4 %).

Rajanaapurit: Kazakstan, Uzbekistan, Iran, Afganistan

Pääkaupunki: Ashgabat (827 500 as.)

Muut suuremmat kaupungit: Turkmenabat (256 000 as.), Dashhovuz (210 000 as.)

Kieli: turkmeeni 72 %, venäjä 12 %, uzbekki 9 %, muut 7 %

Uskonnot: islam 89 %, ortodoksisuus 9 %, tuntematon 2 %. Islam ja ortodoksisuus ovat ainoat sallitut uskonnot.

Etniset ryhmät: turkmeenit 77 %, uzbekit 9,2 %, venäläiset 6,7 %, kazakit 2 %, muut 5,1 % (1995)

Valtiomuoto: tasavalta

Virallinen nimi: Turkmenistanin tasavalta, Türkmenistan Jumhuriyati, Republic of Turkmenistan

Valtion päämies: Presidentti Kurbanguli Berdymuhammedov, joka otti virkansa vastaan 14.2.2007. Berdymuhammedovia kannatti 89,23 prosenttia äänestäjistä 11.2.2007 järjestetyissä presidentinvaaleissa. Kansanneuvoston 26.12.2006 hyväksymän presidentinvaaleja koskevan uuden lain mukaan presidentti valitaan suoralla kansanvaalilla. Presidentin virkakausi on viisi vuotta.

Pääministeri: Presidentti toimii myös pääministerinä.

Parlamentti: Maassa on kaksi parlamentaarista elintä, yksikamarinen kansanneuvosto (Halk Maslahaty) ja yksikamarinen Majlis. Vuoden 2003 puolivälissä tehtiin perustuslain muutos, jonka mukaan Halk Maslahaty on korkein pysyvä edustuslaitos, joka koostuu 2507 jäsenestä ja jota johtaa presidentti. Neuvostoon kuuluvat parlamentin edustajat, yksi valittu edustaja kultakin alueelta (etrap), oikeuslaitoksen edustajat, hallituksen ministerit ja eri valtionlaitosten edustajat. Neuvosto päättää hallituksen politiikan suuntaviivat ja sillä on oikeus tehdä muutoksia perustuslakiin. Majlis on kansanneuvoston alainen ja sen 50 jäsentä valitaan ehdottomalla enemmistöllä yhden edustajan vaaliipiireistä viideksi vuodeksi kerrallaan.

Hallitus: Turkmenistanin perustuslain 74. artiklan mukaan presidentti nimittää hallituksen kuukauden kuluessa virkaan astumisestaan.

Pääpuolueet: Turkmenistanin Demokraattinen Puolue DPT, jota edesmennyt Nijazov johti (huom. oppositioapuolueet ovat Turkmenistanissa kiellettyjä)

Seuraavat vaalit: presidentinvaalit 2012

Alue- ja paikallishallinto: 5 aluetta (velajat, velajattlar), jotka on jaettu pienempiin alueellisiin yksiköihin (etrap).

Itsenäistynyt: 27.10.1991 (Neuvostoliitosta); itsenäisyyspäivä 27.10.

Perustuslaki: 18.5.1992

TAUSTAA ELOKUVAN TUOTANNOSTA

TUOTANTOPROSESSI

Elokuvaa tehtiin kolme vuotta ja idean pohjana oli Helsingin Sanomien **Kaius Niemen** artikkelit Keski-Aasian tilanteesta. *Niemi* nosti ensimmäisenä journalistina maailmassa laajemmin esille kansainvälisten yritysten toiminnan suhteessa *Ruhnama*-kirjan eri kielten kääntämisprosessiin. Se oli sysäys elokuvantekijöiden tutkimustyölle, mitä kautta eri yhtiöiden toiminta ja koko prosessin syntyminen selvitettiin ja myös kuvattiin mukaan elokuvaan.

Elokuvasa operoitiin monilla sensitiivisillä alueilla (=Turkmenistanin diktatuuri ja kansainvälisten yhtiöiden moraalisesti arveluttava toiminta) ja siksi koko tuotantoprosessi oli hyvin salainen, jotta elokuvassa haastateltavien terveys ja kuvausryhmän toiminta ei vaarantuisi. Elokuvaa varten kuvattiin kuinka **Frazier** ja **Halonen** lähestyivät eri yrityksiä ja eri neuvojen ja vinkkien kautta pääsivät aiheessa yhä syvemmälle.

Turkmenistanissa päästiin kuvaamaan neljä eri kertaa kuvausryhmän kanssa (=joka kerta tekeytymällä turisteiksi) ja lisäksi elokuvaan haalittiin monia eri reittejä lisämateriaalia. Lopulta kuvattua materiaalia oli poikkeuksellisen paljon eli 370 tuntia, mistä valmis elokuva on leikattu. Kymmenen kuukautta kestäneessä leikkausprosessissa työskenteli pääleikkaaja Samu Heikkilän apuna II-leikkaaja, kahdeksan leikkausassistenttia sekä kansainvälinen leikkauskonsultti.

TURKMENISTANIN KUVAUKSET

Turkmenistan on yksi maailman diktatuurisimmista valtioista. Se on vuosia luettu kolmen eniten sananvapautta rajoittavan maan joukkoon (muut Pohjois-Korea ja Eritrea) maailmassa. Ulkomaisia toimittajia ja kuvausryhmiä ei sallita saapuvan maahan. Paikalliset ihmiset eivät saa myöskään olla turistien kanssa tekemisissä. Maahan saapuvia harvoja turisteja valvotaan, seurataan ja kontrolloidaan tehokkaasti mm. Siemensin Turkmenistaniin luoman aukottoman salakuuntelujärjestelmän avulla. Nähtävyyksien ja patsaiden kuvaaminen on turisteille periaatteessa sallittua, mutta valtion hallintorakennusten sekä ihmisten kuvaaminen työssään tai heidän haastattelemisensa on jyrkästi kiellettyä.

1990 luvun puolivälissä **Saparmurat Nijazov** lakkautti maan oman elokuvatuotannon. Jäljelle jäänyt TV-propaganda siirtyi silloin täydellisesti valtion kontroloimaksi. Useat ulkomaiset elokuvantekijät ovat vuosien aikana yrittäneet tehdä elokuvia Turkmenistanista, mutta huonolla menestyksellä. Viime vuosien aikana seulan ovat läpäisseet vain yksi parissa päivässä tehty BBC:n tekemä matkaohjelma sekä ranskalaisen kuvausryhmän neljän päivän aikana kuvaama reportaasi. Ranskalaisen ohjelman seurauksena kuvausryhmää auttanut toisinajattelija pidätettiin ja hän kuoli kuukausi myöhemmin vankilassa mitä ilmeisemmin kidutuksen seurauksena.

Kolmen vuoden aikana (2005-2007) yritimme lähettää Turkmenistaniin useita kuvausryhmiä eri maista (2-4 henkeä/ryhmä). Usean ryhmän viisumit evättiin ja matkoja peruttiin. Lopulta saimme paikalle kuitenkin neljä eri kuvausryhmää. Totalitääriäinen järjestelmä ja maassa vallitseva ahdistava ympäristö vaikutti ahdistavasti ja lamauttavasti moniin kuvausryhmän jäseniin, mikä lisäsi prosessin haastavuutta.

Myös monet Turkmenistanissa työskentelevät ja mm. diplomaattistatuksen omaavat henkilöt tekivät kuvauksia projektia varten. He pystyivät tuottamaan ainutlaatuista materiaalia, jota ei olisi ollut mahdollista saada ulkopuolisten toimesta (mm. *Ruhnama*-konsertti, *Runama*-patsaan rakennus, ja koulukuvaukset). Yksi merkittävä lähteemme oli suomalainen diplomaatti **Markku Visapää**, jonka asiantuntemuksesta kuvaustyön ohella oli suuri apu projektille. Saimme myös järjestelmän sisällä toimivien ihmisten kautta haltuumme originaalimateriaalia Turkmenistanin televisiolähetysistä, liittyen mm. Nijazovin ja kansainvälisten yritysten yhteistoimintaan.

Diktatuurin rankaisuperiaatteiden ja ranskalaisreportaasin negatiivisen esimerkin vuoksi, jätimme käyttämättä osan arkaluonteisesta materiaalistamme sekä joitakin henkilöesittelyjä ja haastatteluja. Pyrimme siis tasapainoilemaan materiaalin kanssa niin, ettemme vaarantaisi kenenkään tulevaisuutta tai turvallisuutta.

ELOKUVAN TYYLI

Turkmenistanin pääkaupunki Ashgabat on absurdi ilmentymä – kuin diktaattorin luoma iso Disneyland kultaisine temppeleineen ja autiomaahan istutettuine puistoineen. Ihmisten alistamiseen ja sananvapauden tyrehdyttämiseen siis linkittyy käsittämätön koomisuus ja hämmennys. Itävallassa maanpaossa oleva **Farid Tuhbatullin** on kirjoittanut maansa kummallisuudesta satiireja ja toteuttanut **Ruslan** poikansa kanssa myös koomisia animaatioita, missä maan absurdit elementit elävät vahvasti mukana.

Halusimme tuoda tämän saman tyylin elokuvaamme eli pyrimme tavoittamaan tämän komiikan ja pelon yhtälön absurdin kerronnan ja tyylin kautta.

Kaikki elokuvassa esitetyt asiat ovat useista lähteistä tarkistettu. Muutamia kohtauksia on toteutettu fiktion keinoja hyödyntäen. Näitä ovat elokuvassa olevat uutistenluku-kohtaukset sekä osa *Ruhnama*-lukupiirin kohtauksista. Näissäkin tapauksissa luettu teksti on sanamuodoltaan täysin sama mikä on aiemmin luettu mm. Turkmenistanin TV-uutisissa. Kaikki tekstit on saatu Turkmenistanin virallisen uutistoimiston kautta, joka on julkaissut tekstit viestimissään.

Lisäksi muutama uutiskohtaukseen olemme sijoittaneet *Ruhnama*-kirjan pienoiskuvia (kuten Siemens-kännykän SIM-kortiksi) mukaan kerrontaamme.

AVOIN KIRJE PRESIDENTTI BERDYMUHAMMEDOVILLE

Elokuvan tekijät *Arto Halonen* sekä *Kevin Frazier* laativat avoimen kirjeen Turkmenistanin presidentille *Gurbanguly Berdymuhammedoville* elokuvaprojektin julkaisupäivänä. Samana päivänä *Berdymuhammedov* teki presidentti-kautensa ensimmäisen vierailunsa EU:ssa agendanaan mahdollinen kaasu-sopimus EU:n kanssa. Kirje ja elokuvan julkistaminen huomioitiin laajasti Keski-Aasian tilannetta seuraavissa kansainvälisissä uutisissa (mm. kansainvälisen Watan-järjestön toimesta).

AVOIN KIRJE TURKMENISTANIN PRESIDENTTI GURBANGULY BERDYMUGHAMMEDOVILLE

Arvoisa Presidentti Gurbanguly Berdymughammedov,

Vieraillette tänään ensimmäistä kertaa Euroopassa sitten valintanne Turkmenistanin uudeksi presidentiksi. Tapaatte Euroopan unionin johtoa ja keskustelujen agendana on epäilemättä kaasuja ja öljy –yhteistyö. Toivottavasti keskustelun aiheina ovat myös Turkmenistanin ihmisoikeus- ja sananvapausasiat.

Turkmenistan on vankistanut asemaansa yhtenä maailman vaikutusvaltaisimmista kaasua ja öljyteollisuuden valtiona. Tämä tarjoaa Teille erityisaseman eri maiden ja kansainvälisten yritysten välisiin neuvotteluihin. Se tuo tullessaan myös suuren vastuun, kuinka käytätte asemaanne ja mitä asioita päätöksenne saa aikaiseksi tässä hetkessä ja myös tulevaisuudessa.

Edeltäjänne, joulukuussa 2006 kuollut Saparmurat Niyazov jätti Teille perinnöksi yhden maailman diktatuurisimmista valtioista, missä ihmisoikeus- ja sananvapausloukkaukset ovat maailman pohjaluokkaa. Te olette valintaprosessinne aikana puhuneet uudistusten ja demokratisoitumisprosessien käynnistämisestä, mutta valitettavasti ainakin toistaiseksi muutokset ovat olleet vähäisiä. Todellisiin ongelmiin, kuten sananvapaus- ja ihmisoikeusloukkauksiin ei ole puututtu. Myöskään Turkmenistanista paenneita poliittisia pakolaisia ei ole päästetty palaamaan takaisin, eikä vankilaan suljettuja poliittisia vankeja vapautettu.

Saparmurat Niyazovin kirjoittama *Ruhnama*-kirja, on ollut vääristyneen valtajärjestelmän symboli ja avainteos, joka on ollut tuhoamassa Turkmenistanin opetusjärjestelmää, muuntanut Turkmeenien historiakäsitystä ja toiminut edeltäjänne henkilökultin vahvistajana. Se on ollut myös väylä kansainvälisille yrityksille avata kaupankäynti-suhteet Turkmenistanin kanssa, mikäli he vaan ylistävät *Ruhnamaa* ja kääntävät sen yrityksen edustaman maan kielelle. Te olette avoimesti lähteneet tukemaan edeltäjänne kirjoittamaa teosta, ja jatkamaan sen kyseenalaista perintöä, vaikka kirjan negatiiviset ja manipulatiiviset vaikutukset ovat selvästi nähtävissä.

Olemme tehneet *Ruhnama*-kirjan kautta Turkmenistan ongelmiin ja kansainvälisten yritysten moraaliin pureutuvan elokuvan *Pyhän kirjan varjo*, joka saa laajan kansainvälisen levityksen osakseen. Lisäksi olemme avanneet samaa tematiikkaa käsittelevän Freedomforsale.org nettisivuston, välittääksemme tietoa ja herättääksemme myös Teidät mukaan keskusteluun.

Turkmenistanin ratkaisut ja valittu suunta ihmisoikeusasioissa ei vaikuta pelkästään Turkmenistaniin vaan myös Keski-Aasian avoimuuden ja ihmisoikeustilanteen kehittymiseen ja sitä kautta esimerkin kaltaisesti myös muualle maailmaan.

Olette toimineet tehtävässänne vasta vajaan vuoden. Siksi on ymmärrettävää ettei aikaa muutoksille ole vielä ehkä ollut riittävästi, joten mahdollisuus muutosprosessille ja uuden demokraattisemman suunnan valinnalle on edelleen olemassa. Omasta puolestamme kannustamme Teitä avoimuuteen, jossa menneisyyden haamut paljastettaisiin ja myös poliittisille pakolaisille ja – vangeille taattaisiin ihmisoikeudet. Toivomme että *Ruhnama*-kirjan asema ja siihen liittyvä vääristynyt ylistys ja liiketoiminta-rakenteet purettaisiin, mikä toimisi symbolina koko Turkmenistanin demokratisoitumisprosessille.

Maailman historiasta löytyy myös valtiomiehiä, jotka ovat kääntäneet ja oikoneet tehtyjä valtiollisia ja myös omia virheitään ja käynnistäneet suuren ihmisten henkisyttä ja vapautta ruokkivan demokraattisen murroksen.

Arvoisa Gurbanguly Berdymughammedov, kun teistä kirjoitetaan historiankirjoitusta, toivomme että Teidät tullaan löytämään tuosta joukosta.

KUNNIOITTAVASTI

Arto Halonen
Elokuvaohjaaja ja elokuvatuottaja

Kevin Frazier
Käsikirjoittaja ja lakimies

OHJAAJAN SANA – PYHÄN KIRJAN VARJO

Kansainvälisten yritysten toiminta eri puolilla maailmaa ihmisoikeuksia polkevissa maissa on kummastuttanut minua pitkään. Yritysten voitontavoittelun esteenä ei ole edes se, että diktatuurit häikäilemättömästi käyttävät yritysten tuoman propagandahyödyn hyväkseen. Diktatuurissa asuvat saadaan kokemaan propagandan avulla että yritykset ja niiden takana olevat valtiot tukevat vallassa olevaa hallintoa. Diktatuurit kehittävät siis kansainvälisten yritysten kautta suojan opposition ja toisinajattelijoiden edustajia vastaan ja estävät demokratisoitumisprosessin käynnistymisen.

Olin kuvaamassa dokumenttia Kiinassa ja Tiibetissä, kun näin kuinka Kiina niin sanotusti avautui ja kansainvälisten yritysten vyöry sinne alkoi. Useat yritykset perustelivat osanottonsa karkeasti ihmisoikeuksia polkevassa Kiinassa sillä, että he auttaisivat samalla Kiinaa demokratisoitumaan markkinatalouden kautta. Lopputulos kuitenkin puistattaa: yritykset ovat saaneet suunnattomat voittonsa ja samalla Kiina on lihotettu yhdeksi maailman johtavista valtioista, joka mm. YK:n turvallisuusneuvoston pysyväisjäsenyytensä avulla on päättämässä muiden maiden kohtalosta. Samalla Kiinan ihmisoikeus- ja sananvapaus tilanne ei ole kuitenkaan parantunut ja voimistuneena Kiina on kärjistänyt yhä aggressiivisemmaksi mm. Tiibet- ja Taiwan-politiikkansa. Muun maailman kontrolli ja vaikutusmahdollisuudet Kiinan epäkohtia kohtaan on minimoitunut.

Kun kuulin Turkmenistanista ja kansainvälisten yritysten toiminnasta siellä, koin että ulottuvillani on aihe josta olen halunnut jo pitkään puhua. Diktaattorin Ruhnama-kirjan kautta yritysten häikäilemätön oman edun tavoittelu kuten myös Turkmenistanin hallinnon propaganda oli kerrottavissa ja myös todennettavissa. Absurdit kirjaan liittyvät käänteet antoivat erinomaisen alustan mikrotasosta makrotasoon ulottuvalle kertomukselle.

Öljyn ja kaasun astuessa kuvaan yritysten ja valtioiden toiminta muuttuu entistäkin häikäilemättömämmäksi. Myös yksittäisten ihmisten moraalien rajat laajenevat, kun tilaisuus esim. moraalin rajoja koittelevalle rikastumiselle tarjoutuu. Toimintamme harmaalla alueella kasvaa ja ihmisessä asuva puhtaus ja valkeus muuttuu mustemmaksi, mikäli emme tiedosta, kontroloi ja kyseenalaista ajatteluamme ja tekojemme aiheuttamia seurauksia.

Kunnianhimoisena yritysjohtajana olisin saattanut tehdä samat virheet kun Turkmenistanissa toimineet yritykset. Yritysten vakiintuneet toimintatavat muokkaavat myös moraaliamme ja helposti sokaistavat tekojen todellisilta ja kauaskantoisimmilta vaikutuksilta. Luomissamme olosuhteissa valtioista ja yrityksistä kasvaakin hirviöitä, mutta samalla muutamme hitaasti itsekin sellaisiksi. Vastuu on kaikilla: yhteisöillä, yrityksillä mutta myös yksilöillä. Elokuvantekijän vastuu on myös kertoa. Myös oman itsensä takia.

ELOKUVASSA ESIINTYVIÄ HENKILÖITÄ

AVDY KULIEV

Nijazovin ensimmäinen ulkoministeri. Ensimmäinen ministeri joka jätti Nijazovin hallituksen ja päätyi maanpakoon Norjaan. Kuoli vain kuukausi elokuvaa varten antamansa haastattelun jälkeen.

HOLMURAD SOJUNOV

Maanpaossa oleva Turkmenistanin entinen parlamentin jäsen. Asuu pakolaisena ruotsissa perheensä kanssa. Turkmenistanin salainen poliisi on yrittänyt salamurhata hänet kolmesti: ampumalla, heittämällä liikkuvasta junasta, ja myrkytettyllä konjakilla.

MURAD ALIEV

Elokuvaohjaaja, joka asuu maanpaossa Venäjällä, missä hän on menestynyt ohjaajan työssään. Nijazov suuttui Alieville hänen tekemästään elokuvasta, ja uhkasi hänen henkeään. Sen seurauksena Aliev pakeni maasta ja kaikki Turkmenistanin elokuvastudiot ja -teatterit suljettiin seuraavan kahden vuoden aikana.

FARID & RUSLAN TUHBATULLIN

Maanpaossa oleva Turkmenistanin ihmisoikeusaktivisti Farid asuu tällä hetkellä Wienissä ja matkustaa maailmalla puhumassa Turkmenistanin demokratisoitumisen puolesta. Tiedottaa Turkmenistanin ihmioikeustilanteesta omilla nettisivuillaan: www.chrono-tm.org. Faridin poika Ruslan tekee animaatioita Turkmenistanin tilanteesta.

BORIS SHIKMURADOV JR.

Boris Shikumuradov Jr:n isä oli Turkmenistanin entinen varapääministeri ja ulkoministeri. Hän oli 10 vuotta Nijazovin lähin työpartneri. Boris Shikumuradov Sr. tuomittiin Nijazovin salamurhayrityksestä vuonna 2002. Boris Shikumuradov Jr. asuu Moskovassa poliittisena pakolaisena. Hän yrittää epätoivoisesti löytää elonmerkkejä isästään, ja etsiä totuutta siitä mitä hänen isälleen on tapahtunut.

ERIKA DAILEY

Project Director of Turkmenistan
Open Society Institute – Turkmenistan-projektin johtaja

Toimi vuosina 1992–1998 tutkijana ja tutkimusjohtajana Human Rights Watch - ihmisoikeusjärjestön Kaukasuksen ja Keski-Aasian yksikössä. Tämän jälkeen Dailey jatkoi Keski-Aasian ihmisoikeuskysymysten parissa työskentelemällä konsulttina mm. Unicefille, International League For Human Rights -järjestölle sekä kirjoittajana EurasiaNet.org –internetjulkaisulle. Vuodesta 2000 Dailey on työskennellyt Soros-säätiön rahoittaman Open Society –instituutin Keski-Aasia –projektissa. Marraskuussa 2002 Dailey aloitti nykyisessä tehtävässään Open Society - instituutin Turkmenistan-projektin johtajana.

TEKIJÄLUETTELO

ARTO HALONEN

Ohjaaja/käsikirjoittaja

Arto Halonen läpimurtoteos dokumenttiohjaajana oli vuonna 1992 valmistunut ”*Ringside*”. Haloselle myönnettiin vuoden 2005 Suomi-palkinto tunnustuksena merkittävästä taiteellisesta urasta. Vuonna 2008 Thessalonikin dokumenttielokuvafestivaali puolestaan palkitsi Halosen yhtenä aikansa merkittävimmistä dokumenttielokuvan kehittäjistä. Arto Halonen on *DocPoint – Helsingin dokumenttielokuvafestivaalin* perustaja ja vuosina 2001-2004 hän toimi DocPointin festivaalijohtajana. Halosen ohjaajanuran pääpaino on ollut dokumenttielokuvatuotannossa, mutta hän on myös ohjannut ja käsikirjoittanut fiktio- ja animaatioelokuvia. Muun muassa hänen ”*Onnellinen hääpäivä*” (90 min.), TV-komedia, oli vuonna 1993 kolmanneksi katsotuin elokuva YLE:n kanavilla. Hyvän arvostelumenestyksen osakseen saanut ”*Koti*” (65 min.) on Halosen toistaiseksi viimeisin fiktioelokuva. Arto Halosen Aasia-aiheisten dokumenttielokuvien sarjaan kuuluu Kirgisiaan sijoittuva ”*Taivasta vasten*” (2000), Euroopan unionin humanitäärisen palkinnon voittanut Tiibetissä kuvattu ”*Karmapa – Jumaluuden kaksi tietä*” (1998) ja tämän seurantadokumentti ”*Matka maailman katolle*” sekä Malesiassa kuvattu ”*Unelmoija ja unikansa*” (1998). Neliososaisen Kuuba-sarjan aloitti *Tynnyrimies* (2004), *Kuuban valloittajat* (2005) ja sarjan päättivät elokuvat *Legenda* (2005) ja *Kohtaamisia Kuubassa* (2007). *Pavlovin koirat*, sai maailman ensi-iltansa maineikkaan Amsterdamin dokumenttielokuvafestivaalin pääkilpailusarjassa 2006 (IDFA) ja esitettiin myös New Yorkin MoMA:n Documentary Fortnight -sarjassa.

KEVIN FRAZIER

Käsikirjoittaja

Kevin Frazier on ansioitunut amerikkalainen lakimies, sekä kirjailija. Hän on kasvanut Yhdysvalloissa, valmistunut oikeustieteen tohtoriksi Virginian yliopistosta, toiminut lakimiehenä Los Angelesissa ja avioiduttuaan suomalaisen naisen kanssa asunut Helsingissä vuodesta 1996.

SAMU HEIKKILÄ

Leikkaaja, toinen äänisuunnittelija

Neljällä Jussi-patsaalla palkittu, vuonna 1971 syntynyt Heikkilä on leikannut mm. *Miehen Työ-*, *Valkoinen Kaupunki-* ja *Paha Maa-* elokuvat sekä *Irtiottoja*-sarjan.

HANNU VITIKAINEN

Kuvaaja

Kuvannut suomalaisia dokumentteja ja fiktioelokuvia, mm. *Yhden Tähdän Hotelli* ja *Stones War*. Hän on kuvannut myös mainoksia, ja musiikkivideoita, mm. viimeisimpänä *Apocalyptican* musiikkivideon ohjaaja Marko Mäkilaakson kanssa.

MARTTI TURUNEN

Äänisuunnittelu

Toiminut äänisuunnittelijana lukuisissa palkituissa dokumenttielokuvissa.

TIMO PELTOLA

Säveltäjä

Toiminut säveltäjänä ja leikkaajana monissa dokumenttielokuvissa, mm. *Tupakkatyöt*, *Kone 17*, *Kainuulaisia*, ja *Jäähyväiset*.

EREZ LAUFER

Leikkauskonsultti

Israelilainen Erez Laufer on palkittu elokuvaleikkaaja, -konsultti, ja ohjaaja. Hän on työskennellyt mm. legendaarisen DA Pennebakerin leikkaajana. Ollut mukana leikkaajana Oscar ehdokkaana olleessa *The War Room* –elokuvassa sekä *Woodstock Diary-*, *Startup.com -*, ja *Only the Strong Survive* – elokuvissa.

ARTO HALONEN

Valikoitu filmografia – ohjaaja / käsikirjoittaja / tuottaja

Pyhän kirjan varjo (2007)

Dokumenttielokuva (90 min teatteriversio + 52 min TV-versio)
Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

Yhden tähden hotelli (2007)

Dokumenttielokuva 73 min
Ohjaaja Ari Matikainen, tuottaja Arto Halonen

Kohtaamisia Kuubassa (2007)

Dokumenttielokuva 18 min
Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

Tupakkatyöt (2006)

Dokumenttielokuva 57 min
Ohjaaja Tarja Mattila, tuottaja Arto Halonen

Pavlovin koirat (2005)

Dokumenttielokuva (68 min teatteriversio + 52 min TV-versio)
Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

Legenda (2005)

Dokumenttielokuva 30 min
Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

Pontikkapitäjä (2005)

Dokumenttielokuva 53 min

Ohjaajat Jarmo Jääskeläinen ja Auli Koponen, tuottaja Arto Halonen

Kuuban valloittajat (2005)

Dokumenttielokuva (88 min teatteriversio + 55 min TV-versio)

Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

Tynnyrimies (2004)

Dokumenttielokuva 17 min

Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

Taivasta vasten (2000)

Dokumenttielokuva 58 min

Ohjaaja ja käsikirjoittaja Arto Halonen, tuottaja Kristiina Pervilä/Millennium Film Oy.

Unelmoija ja unikansa (1998)

Dokumenttielokuva 52 min

Ohjaaja ja käsikirjoittaja Arto Halonen, osatuottajat Arto Halonen ja Jan Wellmann/Mandrake Production Oy

Karmapa – Jumaluuden kaksi tietä (1998)

Dokumenttielokuva 58 min

Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

Karmapa – Matka maailman katolla (1998)

Dokumenttielokuva 61 min

Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

Koti (1995)

TV-draama 65 min

Ohjaaja ja sovittaja Arto Halonen, tuottaja Kari Paukkunen/YLE TV2 Draama

Veren perintö (1994)

Dokumenttielokuva 28 min

Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

Onnellinen häpäivä (1993)

TV-draama 88 min

Ohjaaja ja käsikirjoittaja Arto Halonen, tuottaja Kari Paukkunen/YLE TV2 Draama

Ringside (1992)

Dokumenttielokuva 57 min

Ohjaaja, käsikirjoittaja ja tuottaja Arto Halonen

OTTEITA I- JA II-RUHNAMA-KIRJOISTA

"This book, written with the help the inspiration to my heart by the God who created this wonderful universe and who is able to do whatever He wills, is Turkmen *Ruhnama*."

"*Ruhnama* should be a source of power that will keep hearts alert, of intellect, and suitable spirit, and the poetic soul of those real Turkmens who are concerned with their own spiritual world and also their spiritual and physical development."

"If Allah wills it, the generations who drink deeply from the clean water of the spring of philosophy of the "*Ruhnama*" may grow into beautiful, moral people."
The *Ruhnama* is a book opening the spring of the mind and meeting the thirst of the dry intellect. In our recent past the number of thirsty intellects has increased and the thirst for those springs in the clearings of the morals of Turkmens."

"In "*Ruhnama*" the Turkmen people's historical consciousness, matured over thousands of years, and their moral power and strength are drawn together. *Ruhnama* is a ship. This ship is chartered a bear the news of the past to the future over the vast sea of Turkmen history. *Ruhnama* is a courier. This courier transmits the past's secret and necessary news for the future".

"Nevertheless, "*Ruhnama*" must be the center of this universe. In this universe, all the current and the future cosmic matters should go on spinning, in *Ruhnama*'s attraction, centripetal force and orbits".

"A brave man is not always visible like the sun. If his wife keep the house clean and tidy and is hospitable to visitors while he is absent because he is hunting or at war, she will undoubtedly enhance his position in society. Her own fame will also spread like her husband's. A good man can be recognized by the actions of a good woman. If a woman is not competent in her own home, this problem influences her husband.."

"All thieves, traitors and criminals should be punished since no one should attempt to violate rules and prohibitions. Those who are suffering tyranny should be helped in order to reduce the numbers of tyrants and merciless people. As it is said, "The ruler who does not punish the criminal and thief strikes his own caravan and people with his own hands." If a ruler does punish crime, he gains absolute legitimacy."

"My Dear Turkmen nation!

The best of good manners is to love you fatherland.

The Value of fatherland can be measured with its holiness because it is one of the limited holy values endowed to mankind. Holy means the superior, unique and single one. Among the solely holy ones, other than fatherland, we can remember the uniqueness of God and sacredness of human life. When it is questioned that which one is superior of more sacret among these three types of holiness, say this: whichever of these holy ones is sacrificing itself for the other, the other is the superior. Life is sacrificed to fatherland and fatherland is sacrificed to God. Then, it is only the fatherland which is more sacret than life and God is superior to the fatherland because, God is needed after the father, fatherland is necessary after life."

TURKMENISTANIN TIETOTOIMISTON JULKAISEMIA UUTISIA JA KANSAINVÄLISTEN YRITYSTEN TURKMENISTANIN PRESIDENTILLE LÄHETTÄMIÄ KIRJEITÄ

Ruhnama on käännetty jo 40 kielelle. Käännösprosessiin kuuluu se, että yritykset liehittelevät presidenttiä kirjeillä, jotka julkaistaan propagandatarkoitusten vuoksi kaikissa Turkmenistanin viestimissä valtion tietotoimiston toimittamana (State Information Agency of Turkmenistan)

(17 november 2004: Turkmenistan-Caterpillar: A New Step Towards Development of Long-Term Mutually Advantageous Co-operation)

Reception at the Presidential Palace.

President of Turkmenistan Saparmurat Niyazov received some of the foreign businessmen, Chairman of Board of Directors of the Zeppelin Baumaschinen Company and Vice President of the Caterpillar Inc Company.

Taking an opportunity Chairman of Board of Directors of the Zeppelin Baumaschinen Company, official dealer of the Caterpillar Company in Turkmenistan, Ernst Susanek on behalf of those present congratulated President of Turkmenistan Saparmurat Niyazov.

In this connection Ernst Susanek expressed his admiration for the first book of Ruhnama called the spiritual encyclopaedia of the Turkmen people. He also expressed his wish to read the sequel of the outstanding historical and philosophical work of Saparmurat Niyazov

Paolo Feline, Vice President of the Caterpillar Inc Company expressed his highest respect to the permanent leader of the Turkmen state, creator of all reforms carried out in the ancient land of Turkmenistan.

(Second Book of Ruhnama Published in German /15.02.2005/)

Ruhnama translated into almost 30 foreign languages continues gaining the readership throughout the world.

On the eve of the national holiday, State Flag Day, a copy of the second book of Ruhnama, translated into German, was presented to Saparmurat Niyazov at the solemn ceremony of putting a new large object, a cement plant in Kelyata, into operation.

The famous German company Zeppelin Bauhmachinen GmbH, a reliable and old partner of Turkmenistan, co-operating with our country in the sphere of delivery of the up-to-date equipment efficiently used at the large national objects, was an initiator of the translation and publication of the book of Ruhnama in German. The news about publication of the sequence of the great work in German became undoubtedly a significant event in the history of the relations between Turkmenistan and Germany and another step in the development of the fruitful all-round links between two friendly countries.

Presentation of the second book of Ruhnama published in French held in Ashgabat 10.09.06)

The members of the Turkmen government and Mejlis of Turkmenistan, the heads of the state and public organisations, the representatives of the diplomatic missions accredited to Ashgabat, the clergy and mass media, people of science and culture and the students took part in the solemn ceremony organized by the Ministry of Culture and Broadcasting activities of Turkmenistan and by a famous French **Bouygues** company, the initiator of the translation of the second book of Ruhnama for the **French** readers.

The members of the Chinese, Uzbek and Armenian delegations who came to Ashgabat to participate in Ruhnama and Spiritual Space International Conference to be held next week took part in the event. As the participants marked, the second book of Ruhnama is a new key to the world understanding of the moral guide lines of the Turkmen people; it widened a wonderful world of the ancient history and culture, folk wisdom and traditions of one of the most ancient nations of the world.

Speaking before the participants of the event the Vice-President of the Bouygues Company, Mr Aldo Carbonaro cordially congratulated the Turkmen people of the forthcoming 15th anniversary of independence. Moreover, the guest said that the publication of the second book of Ruhnama in French would undoubtedly be a good present for the people of the two countries connected with the ties of friendship and mutually beneficial fruitful co-operation and it would further promote the interaction between two cultures. According to his words, such a great interest of many people in **Ruhnama** was caused by its high artistic and scientific value because it is based on the new in principle analysis of the centuries –old historical way of the Turkmen people who made their great contribution to the development of the human civilisation and on deep comprehension of its spiritual and moral guide lines.

**(4 september 2004. To: His Excellency
S.A. Niyazov, President of Turkmenistan)**

Your Excellency,
Accept our cordial congratulations on the forthcoming national holiday of Turkmenistan, Day of Independence.

From the ancient times the Turkmen people has been famous for their history and intellectual values. And your great work, Holy Ruhnama, that had a wide repercussion on the world community, was an inestimable contribution to world culture. After all, Ruhnama is a book about sense and dignity of human life irrespective of any ethnic territorial and time limits; this is a book about the world and the good.

I read the book in one go. Ruhnama helped me comprehend some values. I was imbued with original culture of the Turkmen people. I was able to enrich myself with new knowledge and to perceive the world and myself better. I realised that Holy Ruhnama is an invaluable contribution to the national and international spiritual culture. I think Ruhnama helped the mankind make another step to spiritual perfection.

I am a Croat by nationality, but I am a citizen of Italy. Let me translate Your Holy Ruhnama into Croatian and Italian in order to introduce this fount of wisdom and intellectual values to the peoples of Croatia and Italy. I am sure that Holy Ruhnama will be a revelation for many people and help them find sense of life and find answers to many urgent questions.

I hope that the publication of the book in Croatia and Italy will give impetus to development of cultural and economic relationships between our countries.

Taking an opportunity I would like to wish you strong health, many long years and success in all your noble undertakings.

Yours faithfully,
Branko Janich
Technical Director
Culligan-Italiana

11.04.2004

Dear Saparmurat Atayevich,
Everything connected with your activity is of great importance for us: your life experience, your wise advice and precepts as well as your great work, Ruhnama, that has become a part of the lives of the people throughout the world. We are in earnest about translating the holy book, and after receiving your blessing we started fulfilling the important task.

I am pleased to inform you that the masterpiece of the contemporary period will be brought out in the ancient land of India some day soon, and the Indian readers will know the real history and rich spiritual world of the Turkmen people. Let the world and Holy Ruhnama be eternal!

With wishes of prosperity

Jagdish Yadavi
Director General
Deepak Travels
New Delhi, India

25 July 2005

To: His Excellency Saparmurat NIYAZOV, President of Turkmenistan

Dear Saparmurat Ataevich,
Your philosophical treaty Ruhnama by right takes a worthy place among the most considerable works in the modern history of world community. Due to its translation into dozens of foreign languages the sacred book of the Turkmen has become property of millions of readers in different parts of the world. The readers feel gratitude for the immeasurable respect and love you showed to your people creating and devoting to them the great book Ruhnama.

The great work translated into more than 30 languages causes really great interest among the readers in Kazakhstan as well.

We believe that translation of Ruhnama into Kazakh will promote further strengthening and closing-in of the fraternal national cultures having the same historical roots. Ruhnama is a book about the spiritual experience and moral lessons of many generations that we should learn and perceive the wisdom of the universe. Many people wonder whether the second volume of Ruhnama will be translated into Kazakh.

The KazTransGaz Joint-Stock Company actively works with the gas workers of Turkmenistan and advocates the further development and strengthening of the Turkmen-Kazakh co-operation. It would be a great honour for us to receive your consent to publish Ruhnama in Kazakh.

In connection with the foregoing the directorate of the KazTransGaz Joint-Stock Company asks your high benevolence and consent to publish the second volume of Ruhnama in Kazakh. We are sure that translation of the second volume of Ruhnama into Kazakh will play a positive role in strengthening mutual understanding and expansion of cultural ties between our fraternal peoples.

Respectfully yours,

Kayrat BORANBAEV,
Director for External Economic Links
KazTransGaz Joint-Stock Company

IHMISOIKEUKSIA JA YRITYSMAAILMAN TOIMINTAA VALVOVAT FREEDOM FOR SALE - NETTISIVUT

FreedomForSale-sivujen päämäärä on tuoda eri maiden ihmisoikeus- ja sananvapausloukkaukset valokeilaan. Samaan aikaan sivusto myös informoi, tutkii ja valvoo kansainvälisten yritysten moraalisesti arveluttavaa ja ihmisoikeusloukkauksia edistävää toimintaa. Nettisivujen lähtökohta on kannustaa yrityksiä etsimään epäkohtia toiminnastaan ja katsomaan tulevaisuuteen avoimemmin ja kokonaisuutta rakentavimmin silmin.

Sivut esittelevät säännöllisesti uuden kohdemaan, jonka ihmisoikeus- ja sananvapausloukkauksiin perehdytään laajasti eri artikkeleiden, uutisten ja monipuolisen video- ja valokuvamateriaalin kautta. Kohdemaahan liittyen esitellään kyseisessä maassa toimivia yrityksiä, joiden toiminta ainakin epäsuorasti kytkeytyy kohdemaan ihmisoikeusloukkauksiin. Sivut päivittyvät viikottain ja keskittyvät kohdemaahan ja kohdeyritysten ohella myös ajankohtaisiin ihmisoikeusloukkauksiin eri puolilla maailmaa. Sivut toimivat myös interaktiivisena kanavana, jossa kansalaiset ja yritykset voivat osallistua ihmisoikeuksia, sananvapautta ja yritysten toimintaan koskeviin keskusteluihin.

Sivujen ensimmäinen kohdemaahan on *Turkmenistan* - yksi maailman merkittävimmistä kaasun- ja öljyn tuottajista ja samalla myös yksi maailman diktatuurisimmista valtioista sekä siellä toimivat yritykset, jotka valtion johdolle suunnatun tukensa kautta estävät maan demokratisoitumisprosessin käynnistymisen.

Ensimmäinen kohdeyritys oli *Shell*, joka operoi 130 maassa ja myös useassa vakavia ihmisoikeusloukkauksia toteuttavassa valtiossa. Shell neuvotteli pitkään Turkmenistanista vedettävän kaasuputken rakennusprojektista, mutta lopulta vetäytyi mystisesti hankkeesta syytä ilmoittamatta. Toinen kohdeyritys oli Siemens, joka useiden lähteiden mukaan on toimittanut ja asentanut Turkmenistanin hallinnon käytössä olevan salakuuntelujärjestelmän, joiden avulla toisinajattelijoita ja opposition edustajia on pidätetty ja suljettu vankilaan. Järjestelmän avulla on myös vakoiltu ulkomaiden lähetystöjä ja kansainvälisiä järjestöjä. Seuraava kohdeyritys on rakennusyhtiö Bouygues, jolla on vankka asema Turkmenistanin korruptoituneessa järjestelmässä. Bouygues vastaa Suomessa mm. Olkiluodon ydinvaihtolaitoksen rakentamisesta.

FreedomForSale nettisivusto toimii myös esittelykanavana eri ihmisoikeuksiin keskittyville elokuville. Ensimmäisenä esittelyelokuvana on Turkmenistanin ihmisoikeuksiin sekä yritysten moraalisiin sukeltava *Pyhän kirjan varjo*.

FreedomForSale sivustojen tekemisestä vastaa Art Films production Oy:n suojassa toimiva yhteisö, joka tekee yhteistyötä eri kansalaisjärjestöjen kanssa.

www.freedomforsale.org

LISÄTIETOJA:

Press kuvat: www.shadowofthehollybook.com/press.html

info@freedomforsale.org puh. 09-4159 3640

Pyhän kirjan varjo: www.shadowofthehollybook.com